

Moravská zemská knihovna v Brně

PROJEKT ČESKÁ KNIHOVNA
2023

**Zpráva o plnění a výsledcích projektu MK ČR řešeného Moravskou
zemskou knihovnou v Brně – oddělením Česká knihovna v roce 2023**

Zpracovala Zdeňka Machková

Projekt Česká knihovna 2023

Čerpání finančních prostředků

<u>Příjem celkem</u>	<u>5 164 000,00 Kč</u>
-----------------------------	-------------------------------

V rámci schváleného rozpočtu ze dne 31.1. 2023 bylo přiděleno p.o. MZK v Brně pro rok 2023	4 644 000,00 Kč
---	-----------------

Úprava rozpočtu č. 12 ze dne 20.6.2023	520 000, 00 Kč
--	----------------

<u>Vydání celkem k 31.12.2023</u>	<u>5 164 000,00 Kč</u>
--	-------------------------------

1. Celková částka za dodané knihy	3 499 400,00 Kč
-----------------------------------	-----------------

2. Organizace a distribuce	1 664 600,00 Kč
----------------------------	-----------------

Příjem celkem5 164 000,00 Kč

Vydání celkem5 164 000,00 Kč

Zpráva o průběhu projektu Česká knihovna v roce 2023

Projekt Ministerstva kultury ČR (dále MK ČR) podporující odbyt nekomerčních a komerčně problematických titulů uměleckých děl české literatury, české ilustrované tvorby pro děti a mládež, vědy o literatuře a jejich distribuci do veřejných profesionálních a vybraných vysokoškolských knihoven evidovaných dle zákona 257/2001Sb., vstoupil v roce 2023 do 25. ročníku.

Přípravu a realizaci celého projektu zajišťuje oddělení Česká knihovna v Moravské zemské knihovně (dále jako MZK). Projekt probíhá ve dvou kolech. V prvním kole dochází k vyhlášení projektu pro nakladatele a druhé kolo je určeno knihovnám.

Dne 24. ledna 2023 byl na webových stránkách MZK vyhlášený nový ročník České knihovny 2023 – část pro nakladatele. O zveřejnění projektu byl informován Svaz českých knihkupců a nakladatelů. Odkaz na vyhlášení projektu byl také zveřejněn na webových stránkách MK ČR. Nakladatelé, kteří se v minulém roce projektu zúčastnili, byli e-mailem informováni o novém ročníku projektu. Uzávěrka pro nakladatele k přihlášení knižní produkce z roku 2022 a připravované k vydání 2023 byla 15. února 2023. Povinností pro nakladatele bylo pro posuzování titulů odbornou komisí ke každému nabízenému titulu poskytnout ukázkou z díla (jedna minimálně dvě kapitoly, 3-5 básní podle rozsahu) nebo ukázkový průřez rukopisem, max. do velikosti 10 MB. Ne každý nakladatel poskytne podrobnou ukázkou z knihy. Tento údaj k nabízenému titulu je důležitý zejména u titulů, které budou teprve vycházet. Pokud pracovníci oddělení České knihovny uznají, že poskytnutá ukázkou k dílu je nedostačující, jsou oprávněni nakladatele požádat o její přepracování nebo nabídku titulu vyřadit. Ukázky z díla se zasílají v souborovém formátu pdf. Pracovnice České knihovny ověřily a zkompletovaly materiály od nakladatelů, připravily podklady pro členy Literární rady a její jednání.

Do 25. ročníku projektu přihlásilo 60 nakladatelství 580 knižních titulů, z toho bylo 8 titulů vyřazeno v předkole pro nesplnění základních podmínek projektu. Z přihlášených 572 publikací, které splňovaly podmínky přijetí do projektu, mělo 487 titulů v roce 2022 (tj. 85% z celkového počtu titulů, které splňují podmínky) a 85 publikací v roce 2023 (15 % z celkového počtu, které splňují podmínky); 14 titulů bylo nominováno na cenu Magnesia Litera. Do projektu se zapojilo šest nových nakladatelství – CREW, Grada Publishing, LUX, Michal Slomka, Milan Jarolím – Nakladatelství Plivníci, Nakladatelství Slovart.

Zasedání Literární rady (dále jako LR), poradního orgánu MZK, proběhlo 24. března 2023. Po úvodních informacích k novému ročníku následovala volba předsedy a místopředsedy LR. Za předsedu odborného kolegia byl jednohlasně zvolen Mgr. Michal Jareš, Ph.D. z Ústavu pro českou literaturu Akademie věd ČR v Praze, místopředsedou se stal doc. PhDr. Jiří Kudrnáč, CSc. z Katedry informačních studií a knihovnictví Masarykovy univerzity v Brně. Do projektu ČK 2023 vybrala LR 210 knižních titulů od 40 nakladatelů, z toho 179 titulů s v roce 2022 a 31 s v roce 2023. Z nabídky 20 nakladatelství (Bookmedia, Carpe diem, Nakladatelství CREW, Cultum, Dokořán, Grada Publishing, JaS, Jonathan Livingston, Jota, LUX, Michal Slomka, Moravské zemské muzeum, Nakladatelství Barrister&Principal, Nakladatelství Epoque, Novela bohemika, Otoč, Pop-Pap, Prostor, Volvox Globator, Wo-men) nebyla vybrána žádná publikace. S výsledky jednání LR byla seznámena všechna přihlášená nakladatelství.

Druhá část projektu – část pro knihovny byla zveřejněna na webových stránkách MZK 4. května 2023. Informace o České knihovně byly také uvedeny na stránkách MK ČR a v elektronických konferencích Knihovna, Region a Andersen. Knihovny, které se v předchozích letech projektu Česká knihovna zúčastnily, byly osloveny e-mailem, ve kterém jim byly přiděleny konkrétní přihlašovací údaje. Uzávěrka pro knihovny proběhla 22. května 2023.

Z nabídky 210 titulů si knihovny mohly vybrat v základní objednávce publikace do 4 500,- Kč a v rezervě 20 libovolných titulů. Letos se do projektu Česká knihovna zapojilo 638 knihoven, z toho 622 veřejných a 16 vysokoškolských knihoven.

Po sumarizaci požadavků knihoven zaslalo oddělení Česká knihovna objednávky jednotlivým nakladatelům. Objednávky titulů základní řady byly odeslány koncem června a titulů rezervy byly sumarizovány od srpna.

První zásilky knih byly knihovnám expedovány 11. července 2023. Tím, že většina titulů schválených LR byla s vročením 2022, dodávali nakladatelé knihy brzy po objednání a zásilky pro knihovny tak byly objemnější.

Tituly dodané od nakladatelů v listopadu a prosinci 2023 budou rozesílány v 1. čtvrtletí roku 2024. Celkem proběhne 9 expedic knih a bude vystaveno 3 545 dokladů.

Pracovníci České knihovny věnovali také čas urgencím potvrzených výdejek/dodacích listů. Za rok 2022 bylo celkem urgováno 126 knihoven.

Problémem každým rokem zůstává nedodání všech objednaných titulů. V roce 2023 nebyly všechny tituly dodány od třech nakladatelů – Meander, Nakladatelství Lidové noviny, Větrné mlýny. Celkem nebyly dodány tři tituly.

Velmi často jsme nuceni některé nakladatele upomínat o dodávky knih, především před blížícím se termínem uzávěrky projektu.

Jako každoročně došlo u několika publikací ke změně názvu:

Nakladatelství	Autor	Původní název	Nový název
Cattacan	Kraus, František, R.	Soubor příběhů a povídek z doby šoa	Sedmý závoj. Listy z jednoho století
Meander	Stančík, Petr	Jezevec Chrujda a jak přetekla hráz trpělivosti	Jezevec Chrujda a jak přetekla trpělivost

Průměrná cena jednoho svazku byla 252,00 Kč.

Skladba titulů dle tematických skupin:

beletrie, básně, divadelní hry – 111 titulů, tj. 53 %,

ostatní naučná literatura – 34 titulů, tj. 16%,

literární věda – 3 tituly, 2 %

dětská literatura-beletrie – 55 titulů, tj. 26 %,

dětská naučná literatura pro děti - 7 titulů, tj. 3 %.

Evidenční aparát projektu Česká knihovna je veden a archivován v oddělení Česká knihovna (nabídky nakladatelů, podklady pro jednání LR, výsledky jejího řízení, informace nakladatelům, objednávky nakladatelům, přihlášky a objednávky knihoven, potvrzené výdejky/dodací listy od knihoven, evidence dodaných titulů, kopie faktur a průběžné čerpání finančních prostředků).

Česká knihovna je knihovnami hodnocena velmi kladně, což dokazuje trvalý zájem knihoven o zapojení do projektu. Projekt Česká knihovna umožňuje knihovnám doplnit fondy kvalitní českou literaturou. Jde o důležitý zdroj obohacení knihovných fondů zejména malých a středně velkých profesionálních knihoven, a mnohé zajímavé tituly by možná bez podpory projektu Česká knihovna nevyšly.

25. ročník České knihovny opět přispěl ke zkvalitnění fondů knihoven a rozšířil tak jejich nabídku čtenářům o 13 886 svazků hodnotných děl původní české literatury.

Projekt Česká knihovna 2023

Přehled přihlášených nakladatelů

Nakladatelství	Přihlášené tituly	Z toho vyřazeno v předkole	Důvod vyřazení	Schválené tituly
Academia	17			13
Akropolis II – Filip Tomáš	10			5
Albatros	105	2	překlad	27
Arbor vitae - Martin Souček	5			1
Arbor vitae societas - Martin Souček	3			1
Argo	38	1	jeden titul byl nabídnutý v pevné i brožované vazbě, brožovaná z nabídky vyřazena	9
Baobab	10			7
Běžíliška (František Havlůj)	5			5
Bookmedia	1			
Brkola	4			1
Carpe diem (M. Tiefenbach)	5			
Cattacan	3			1
Centrum pro studium demokracie a kultury	11			4
CREW	3			
CULTUM (RNDr. Hana Dziková)	1			
Dauphin	7			1
Dokořán	2			
Dybbuk (Jan Šavřda)	4			3
Euromedia Group, a.s.	41			10
Galén	6			1
Grada Publishing	43	2	vročení	
Host	63			40
Institut pro studium literatury	4	1	u jednoho titulu není autorem Čech	3
JaS nakladatelství	3			
Jonathan Livingston	6			
Jota	4			
Karolinum	2			2
Labyrint	8			8
LUX	1			
Malvern (Jakub Hlaváček)	17	1	titul byl přihlášen v ČK 2022 a nebyl schválen LR	4
Maraton, nakladatelství s.r.o.	4			1
Masarykova univerzita	5			3
Maťa	2			1
Meander	22			14
Michal Slomka	4			
Milan Jarolím (nakl. Plivníci)	1			1
Moravské zemské muzeum	2			
Nakladatelství 65. pole (Tomáš Brandejs)	6			1
Nakladatelství Barrister & Principal	1			
Nakladatelství Epoque	5			
Nakladatelství Lidové noviny	7			3
Nakladatelství Slovart	3			1
Novela bohemia	4			
Otoč s.r.o.	1			
Paseka	11			7
Pop-Pap	1			
Portál	5			2
Práh	2	1	titul byl přihlášen v ČK 2022 a nebyl schválen LR	1
Prostor	3			
Pulchra	7			4
Torst	8			5
Triáda	7			6
Trigon-knihy	4			1
UK v Praze. Filozofická fakulta	3			3
Ústav pro českou literaturu AV ČR	2			2
Verzone	2			2
Větrné mlýny	13			5
Volvox Globator (Vít Houška)	6			
Wo-men	3			
Zdeněk Rampas - Nová vlna	4			1
Celkem:	580	8		210

Projekt Česká knihovna 2023

Čerpání finančních prostředků v roce 2023

Nákup knih dle jednotlivých nakladatelství

	Nakladatelství	Počet dodaných titulů	Počet dodaných svazků	Celková částka v Kč
1	Academia	13	425	224 487,00
2	Akropolis II - Filip Tomáš	5	160	34 622,00
3	Albatros	27	4 909	1 210 592,00
4	Arbor vitae (Martin Souček)	1	22	22 000,00
5	Arbor vitae societas	1	25	30 000,00
6	Argo	9	657	170 633,00
7	Baobab	7	706	141 619,00
8	Brkola	1	58	9 280,00
9	Cattacan	1	21	5 229,00
10	Centrum pro studium demokracie a kultury	4	29	6 446,00
11	Dybbuk (Jan Šavřda)	3	18	9 450,00
12	Euromedia Group	10	725	166 145,00
13	Galén	1	10	2 100,00
14	Host	40	1 746	455 819,00
15	Ing. Daniel Podhradský - Dauphin	1	7	1 400,00
16	Institut pro studium literatury	3	8	2 082,00
17	Karolinum	2	29	5 761,00
18	Labyrint	8	791	171 655,00
19	Malvern (Jakub Hlaváček)	4	130	31 260,00
20	Maraton	1	12	2 856,00
21	Masarykova univerzita	3	32	9 240,00
22	Maťa	1	13	2 431,00
23	Meander	13	1 144	225 795,00
24	Milan Jarolím - nakladatelství Plivníci	1	170	23 799,86
25	Nakladatelství Slovart	1	126	22 176,00
26	Nakladatelství 65. pole (Tomáš Brandejs)	1	12	4 176,00
27	nakladatelství Běžíliška (František Havlůj)	5	563	167 000,00
28	Nakladatelství Lidové noviny	2	30	9 684,00
29	Paseka	7	402	93 688,00
30	Portál	2	418	87 362,00
31	Práh	1	205	42 845,00
32	Pulchra	4	44	15 520,00
33	Torst	5	64	23 098,00
34	Triáda	6	21	8 210,00
35	Trigon - knihy	1	1	150,00
36	Univerzita Karlova, Filozof. fak.	3	11	2 128,00
37	Ústav pro českou literaturu AV ČR	2	9	3 045,00
38	Verzone	2	114	48 810,00
39	Větrné mlýny	4	9	6 510,00
40	Zdeněk Rampas - Nová vlna	1	10	1 000,00
	CELKEM:	207	13 886	3 500 103,86

Rozčlenění celkové částky u nákupu knih dle jednotlivých nakladatelství:

dotační prostředky: 3 499 400,- Kč

vlastní prostředky: 703,86 Kč.

Z 210 schválených titulů Literární radou nebyly dodány 3 tituly:

Meander - Král, Robin: Pouťová knížka

NLN - Mžourková, Hana: Kdo se moc ptá, moc se dozví

Větrné mlýny – Pitínský, Jan Antonín: Pár příběhů z rodné obce

Projekt Česká knihovna 2023

Zapojeno 638 kniho­ven, z toho: 622 ve­řejných kni­ho­ven
16 vysokoškolských kni­ho­ven

Přehled knihoven zapojených do ČK 2023 podle krajů:

kraj	veřejné knihovny	vysokoškolské knihovny	knihovny celkem
Praha	22	3	25
Jihočeský	64	1	65
Jihomoravský	72	4	76
Karlovarský	30	0	30
Královéhradecký	42	1	43
Liberecký	29	1	30
Moravskoslezský	66	1	67
Olomoucký	34	1	35
Pardubický	33	1	34
Plzeňský	48	1	49
Středočeský	77	0	77
Ústecký	27	1	28
Vysočina	33	0	33
Zlínský	45	1	46
ČR celkem:	622	16	638

Projekt Česká knihovna 2023

Tituly, o které měly knihovny největší zájem v základní řadě

	Číslo v nabídk. seznamu	Počet objednaných svazků	Nakladatelství	Autor	Název
1.	33	300	Albatros	Krolupperová, Daniela	Zimní tulipán
2.	19	296	Albatros	Davouze, Marta	Pohádky pro deštivé prázdniny
3.	24	257	Albatros	Halászová, Kateřina	Nejlepší prázdniny
4.	20	229	Albatros	Dědková, Jarmila	Přidej slunci paprsek
5.	21	225	Albatros	Drijverová, Martina	Pozorujeme a pomáháme v přírodě
6.	29	219	Albatros	Kohoun, Jiří	Nejkrásnější ostrov
7.	26	208	Albatros	Chlupová, Danuta	Varhaník z mrtvé vesnice
8.	35	206	Albatros	Peroutková, Ivana	Isabela a bílé mraky
9.	23	200	Albatros	Hacala, Luboš	Máma má alzheimera
10.	42	191	Albatros	Štarková, Petra	Největší nemehlo pod sluncem

Projekt Česká knihovna 2023

Tituly, o které měly knihovny nejmenší zájem v základní řadě

Číslo nabíd. seznamu	Počet objednaných svazků	Nakladatelství	Autor	Název
190	1	Torst	Zábrana, Jan	Havran
207	1	Větrné mlýny	Petr, Pavel	Básně / Elegie IV.
132	1	Institut pro studium literatury	Topor, Michal	Čtení o Ivanu Olbrachtovi
195	1	Triáda	Weil, Jiří	Reportáže a stati. 1933-1937
197	1	TRIGON-KNIHY	Novotný, Pavel	Procedura
206	1	Větrné mlýny	Král, Petr	Sebrané básně IV
128	1	Host	Urválková, Zuzana	Tajemství úspěchu
90	2	Host	Barša, Pavel	Román a dějiny
191	2	Triáda	Binar, Vladimír	Sešit z Marienbadu
200	2	Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta	Skalický, David; Wiendl, Jan (eds.)	Protřepat, nemíchat!: Mezi literární vědou a kulturními studií
198	2	Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta	Blažková, Hana	Literatura bez úvazků? Mýtus nového začátku v politickém čtení devadesátých let
186	2	Torst	Klíma, Ladislav	Sebrané spisy V. („Bel“letrie)
131	2	Institut pro studium literatury	Koeltzsch, Ines; Merhautová, Lucie; Petrbok, Václav; Topor, Michal; Zbytovský, Štěpán	Nalezen v překladu. Emil Saudek (1876-1941)

192	2	Triáda	Čapek, Josef	Publicistika 3. Výtvarné eseje a kritiky. 1921-1930
144	2	Malvern	Valachová, Marie	Země trochu těžká
105	2	Host	Hasištejnský z Lobkovic, Bohuslav	Básně a listy.

Projekt Česká knihovna 2023

Nedodané tituly

Číslo titulu v nabídkovém seznamu	Nakladatelství	A u t o r	N á z e v
158	Meander	Král, Robin	Pout'ová knížka
169	Nakladatelství Lidové noviny	Mžourková, Hana	Kdo se moc ptá, moc se dozví
208	Větrné mlýny	Pitínský, Jan Antonín	Pár příběhů z rodné obce